

Gaasiettevõtte meelespea

Gaasiseadmete kasutamise olulised ohutusnõuded

Gaasiettevõtte meelespeas kirjeldatakse gaasiseadmete kasutamise olulisi ohutusnõudeid ja soovitusi gaasiseadmete korrahoiuks ning see on mõeldud abiks gaasiettevõttele gaasipaigaldise kasutamisel.

1. Seadme ohutuse seadus (SeOS) sätestab:
 - **Gaasiseade** on gaasi tootmiseks, töötlemiseks, edastamiseks, ladustamiseks, kasutamiseks või gaasianumate täitmiseks kasutatav seade või nende süsteem, sealhulgas küttegaasidest maa-, vedel-, bio- või tööstusgaasi anum, torustik, terminal, täitejaam, tankla või gaasijaam.
2. Gaasiettevõttena on selles meelespeas käsitletud võrguettevõtjaid ja gaasi vabatarbijaid Maagaasiseaduse mõistes. Gaasi vabatarbija on turuosaline, kes ei ole kodutarbija.
3. Gaasiseadmete kasutamise ohutusriske aitab hinnata ning annab auditi kohustusega gaasiseadmete valdajatele täpsemaid juhiseid tegutsemiseks gaasivarustushäirete või õnnetuste korral Eesti Gaasilidu juhend G4-2 „**Küttegaasitorustiku kasutusjuhend**“.
4. Gaasivõrguga seotud tegevusi reguleerivad olulisemad õigusaktid on Maagaasiseadus, Seadme ohutuse seadus, Ehitusseadustik ja nendest lähtuvad määrused. Gaasi kvaliteedinõuded on määratud Gaasituru toimimise võrgueeskirjaga (jõustus 01.08.2017)
5. Gaasiseadmele tuleb õigeaegselt teha audit (tehniline kontroll), mille eesmärk on tuvastada seadme tehniline korrasolek ning ettenähtud otstarbel ja viisil kasutamise ohutus ning võimalikud olulised puudused. Korraline audit tellitakse inspekteerimisasutuselt järgmise sagedusega:
 - gaasipaigaldisele tööõhuga kuni 0,1 baari, mis on üle 15 aasta vana ja asub ühiskondlikult kasutatavas hoones või kortermaja ühiskasutuses olevates ruumides, kord nelja aasta järel;
 - gaasipaigaldisele tööõhuga kuni 0,1 baari, millega ühendatud tarviti võimsus on üle 120 kW ja tarvite koguvõimsus on üle 300 kW, kord nelja aasta järel;
 - gaasipaigaldisele tööõhuga üle 0,1 baari, kord kahe aasta järel.
6. Gaasi jaotamise tegevusluba omava võrguettevõtja hallatavale gaasi ülekandeks ja jaotamiseks kasutatavale gaasipaigaldisele tehakse korraline audit järgmise perioodilisusega:
 - gaasipaigaldisele tööõhuga kuni 5 baari, kord kaheksa aasta järel;
 - gaasipaigaldisele tööõhuga üle 5 baari, kord kaheteistkümne aasta järel.
7. Gaasiseadmete auditit teeb inspekteerimisorganina Inspecta Estonia OÜ (Kiwa Inspecta) ja Tehnoaudit OÜ.
8. Gaasipaigaldis on gaasitorustike ja nendega seotud ehitiste statsionaarselt paigaldatud talitluslik süsteem.
9. Gaasiseadmetega seotud tegevuste ohutuse üle teeb riiklikku järelevalvet Tehnilise Järelevalve Amet (info@tja.ee), kes sõltuvalt asjaoludest võib koostada gaasipaigaldise omanikule gaasipaigaldise nõuetele vastavusse viimiseks ettekirjutuse või alustada väärteomenetlust.
10. Gaasiseadme omanik tagab gaasiseadme korrahoiuks vajalike toimingute tegemise vastavalt vajadusele. Gaasiseadme korrahoiudu tuleb kontrollida vähemalt kord kolme aasta jooksul ja see peab olema dokumenteeritud. Oma gaasiseadmete tehnilise korrasoleku saab tagada sõlmides registreeritud hooldusettevõttega hoolduslepingu.

11. Gaasivarustuse ohutuse eest vastutab selle omanik, kes peab kindlustama ohutusnõuete ja paigaldise kasutamise järelevaataja (kui see on määratud) kohustuste täitmise. Kasutamise järelevaataja tuleb määrata registreeritavatele gaasiseadmetele.
12. Seadme vahetu kasutaja, kasutamise järelevaataja, seadmetööd ja auditit tegeva isiku kompetentsusele ja selle tõendamisele ning sertifitseerimiskeemile esitatavad nõuded on kehtestatud asjakohase määrusega alates 13.07.2015 ja seadmetööna käsitletakse seal ka gaasitöid.
13. Isiku kompetentsus vastutava isikuna peab olema tõendatud, teiste tegevusalade hulgas ka gaasitöö tegijal ning gaasipaigaldise kasutamise järelevaatajal.
14. Kompetentsust tõendatakse koolitusasutuse vastava tunnistusega, kutsetunnistusega kutseseaduse tähenduses või sertifitseerimisasutuse antud pädevustunnistusega. Resertifitseerimise periood on viis aastat.
15. Erandina ei pea kasutamise järelevaataja kompetentsus tõendatud olema kuni 0,1-baarise (kaasa arvatud) tööõhuga gaasipaigaldise, millega ühendatud tarviti võimsus on kuni 120 kilovatti või tarvitite summaarne võimsus on kuni 300 kilovatti või mille koosseisus oleva maa-aluse torustiku pikkus on alla 500 meetrit, puhul.
16. Asjakohaste õiguste puudumisel ärge püüdke ise ümber tõsta torustikke või seadistada gaasiseadet teisele kasutusotstarbele. Seadme ümberehitamiseks tellige see ehitus- või hooldusettevõtelt.
17. Gaasiseadmete lekke korral sulgege kõik gaasikraanid ja kutsuge kohale gaasiseadmete hooldusettevõtte töötaja.
18. Kui mingis gaasitorustikuga kaasnevas rajatises leitakse gaasi, tuleb sellest teatada päästeteenistusele ja samaaegselt rakendada meetmeid rajatiste ja keldrite tuulutamiseks, Seejuures tuleb täiendavalt kontrollida majade keldreid ja teisi allmaarajatisi 50 meetri kaugusel gaasitorustikust. Kui hoonete keldrites on gaasi, tuleb hoiatada hoonetes olevaid inimesi, et nad ei kasutaks lahtist tuld ja vajadusel korraldada nende hoonetest evakueerimine.
19. Gaasivoolu katkemisel sulgege kõik gaasikraanid ja tehke kindlaks gaasikatkestuse põhjus.
20. Gaasitarbimisest loobumisel lõpetage gaasi ostu-müügileping ja korraldage oma gaasipaigaldise väljalülitamine.